

ORVOS

Amit feltétlen tudni kell a pajzsmirigy göbökről!

A pajzsmirigy betegségei hazánkban is népbetegségnek számítanak. A diagnózist sok esetben nehezíti, hogy a csökkent, vagy emelkedett hormontermelés szerzteágazó, sok esetben egyéb szervi panaszra utaló tüneteket okozhat. Az elváltozások egyik formája a pajzsmirigy göbök megjelenése. Kialakulásának okairól és a kezelési lehetőségekről Prof. Balázs Csaba endokrinológus, a Budai Endokrinközpont orvosa ad felvilágosítást.

Jódhiány, örökletesség és dohányzás

Kutatások alapján a pajzsmirigy göbök előfordulása nők körében valamivel gyakoribb, mint férfiaknál. A két nem közti arányok eltolódását magyarázhatja, hogy a betegség gyakran jelentkezik a terhesség alatt, illetve az azt követő időszakban.

A pajzsmirigy megfelelő működéséhez jódra van szükség, hazánk négyötöde pedig az ivóvizek elégtelen jódtartalma miatt a mérsékelt jódhiányos területek közé tartozik.

A várandósság időszakában a szervezet jódszükséglete az átlagosnál magasabb, az elégtelen jódelátottság pedig könnyen elősegítheti a pajzsmirigy göbök kifejlődését, illetve a már meglévő göbök nagyobbodását. Sokszor azonban épp a nem körültekintően megkezdett kiegészítő jódpótlás okoz problémát. Az anorganikus jód (ezt tartalmazhatják egyes magzatvédő vitaminok, a Betadine kúp és oldat is) a pajzsmirigy-gyulladásban szenvedők számára a betegség fellángolását, túlműködő göbös pajzsmirigy esetén pedig a betegség rosszabbodását okozhatja!

A jódhiány és a jóddal nem megfelelően ellátott terhesség mellett a dohányzásnak is meghatározó szerepe van a hideg és meleg göbök kialakulásában egyaránt. A felsoroltak mellett örökletes tényezők is nagy szerepet játszanak a betegség kialakulásában, ezen kívül a pajzsmirigy göbök előfordulása nemcsak nőkben, hanem idős korban és külső besugárzás után is gyakoribb.

Hideg, vagy meleg? – az elváltozás nem csak esztétikai probléma

A pajzsmirigy göbös megbetegedéseire a legtöbb esetben a nyak elülső részén megjelenő duzzanat hívja fel a figyelmet. A göbök azonban nem egyszerűen kozmetikai gondot jelentenek. Az ún. meleg göbök pajzsmirigy túlműködést okozhatnak, a hideg göbök pedig a daganatos átalakulás miatt jelentenek potenciális veszélyt. Arról, hogy az elváltozás melyik csoportba sorolandó, az izotópos vizsgálat során bizonyosodhatunk meg. A meleg göb fokozott mértékben tárol izotópot, a vizsgálati képen piros színű, ezért nevezték el „meleg” göbnek. A beteg annyiban érezhet különbséget, hogy a meleg göbhez a túlműködés tünetei társulhatnak: erős szívdobogás, ritmuszavar, esetleg fogyás. A meleg göb általában jóindulatú és eredménnyel gyógyítható. A hideg göb nem vesz fel izotópot, ezért a göbnek megfelelően tárolás alapján egy üres „hideg” terület ábrázolódik. A hideg göbök egy része lehet rosszindulatú, ezért ezekben az esetekben a citológiai vizsgálat kötelező.

Komplex vizsgálatok

A pajzsmirigy göb minden esetben vizsgálatot igényel, tisztázni kell annak, ill. azoknak a méretét, számát, funkcióját. A pontos diagnózis felállításához a beteg részletes kikérdezését, az anamnézis felvételét követően a nyaki terület fizikális vizsgálata történik, melyet pajzsmirigy ultrahang követ. A fizikális vizsgálat során rendszerint az 1 cm-nél nagyobb göbök tapinthatóak jól. Az ultrahang (UH) diagnosztika térhódításával azonban már lényegesen kisebb göbök jelenlétére is fény derülhet. Az UH vizsgálat alkalmas nemcsak a diagnózisra, hanem a göbök méretének meghatározására és a nyomonkövetésre egyaránt. A pontos diagnózis felállításának lényeges eleme a TSH hormon vérvétellel történő meghatározása, illetve a már korábban említett izotópos vizsgálat. Az izotópos vizsgálat (szcintigráfia) választ ad a göb funkcionális természetére (meleg vagy hideg göb). A biopszia elvégzése pedig, különösen hideg göbök esetében, az esetleges rosszindulatú elváltozások vizsgálatához szükséges.

Nem csak a műtét jelenthet megoldást

A pajzsmirigy göbök terápiája mindig egyénre szabott, a beteg állapotának megfelelő módon valósul meg. A következőkben általánosságban ismertetjük a kezelési lehetőségeket.

A göbök kezelésének egyik sarkalatos kérdése a TSH képződésének visszaszorítása. A tartósan magas TSH szint ugyanis hozzájárul a hideg és a meleg göbök számának emelkedéséhez. Jellemző azonban, hogy mind a meleg, mind a hideg göbök lényegében autonóm módon viselkednek egy idő után, azaz TSH jelenléte nélkül is növekednek. A göb növekedése esetén, továbbá ha a citológiai vizsgálat daganatos elváltozás gyanúját veti fel, a műtét elvégzése szükséges.

2011.04.01.

Amit feltétlen tudni kell a pajzsmirigy...

A nem rosszindulatú és a jódot felvevő pajzsmirigy göbök kezelésre az utóbbi évtizedekben radiojód kezelést alkalmaztak váltakozó sikerrel. Ez az eljárás egyre inkább terjed, fontos azonban megemlítenünk, hogy a viszonylag kis dózisu radiojód kezeléseket után Basedow-kór alakulhat ki, illetve a tünetek romolhatnak.

Az izotóp terápia során a hatóanyagot szájon át juttatják a szervezetbe, mely aztán "megkeresi" az érintett szervet, a kóros elváltozást. A kezelés lényege, hogy a jódiotóp elpusztítja az azt felvevő pajzsmirigysejtet, s ezáltal szünteti meg a pajzsmirigy-túlműködést. Az izotópkezelés hatékonyan alkalmazható meleg göbös pajzsmirigy túlműködés esetén.

A jóindulatú göbök egy része ún. pajzsmirigy tömlő, szakszóval ciszta, melyek eltávolítására általában műtétet javasolnak. Vannak azonban olyan esetek, amikor a műtét elkerülhető. A szklerotizáció lényege, hogy különböző anyagot -régebben tetránt, ma alkohol alapanyagú készítményt- fecskendeznek a cisztába vagy a göbbe és az így kialakult steril gyulladás után a ciszta falai összetapadnak, a göb pedig felszívódik.

Fontos, hogy ez az eljárás csakis jóindulatú göbök esetén alkalmazható. Segítségével a betegek elkerülhetik a műtétet, sőt gyakran az esetleges további műtéti beavatkozásokat is.

forrás: www.endokrinkozpont.hu

Kapcsolódó anyagok

[Milyen esetekben indokolt jódot szedni?](#)

[Áprilistól eltűnhetnek a drogériák polcairól a gyógynövények](#)

[Világújdonság a fülzúgás és a Parkinson-kór kezelésére](#)

[A rettegett pajzsmirigyrákról...](#)

[Az allergia ellenszere: immunterápia](#)

[Tudja, hogy mire jó a fehér fagyöngy?](#)

[Gyógyító és szépítő a sós levegő!](#)

[Nem megy? Masszírozd fokhagymával!](#)

[Dr. House és a család](#)

[A hormonrendszer hibás működése, betegségei](#)